

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–квітень 2012 року

Промисловість

У квітні 2012р. промислове виробництво порівняно з попереднім місяцем зменшилося на 15,6%, при цьому порівняно з квітнем 2011р. – збільшилося на 0,4%. За підсумками 4 місяців 2012р. приріст виробництва у промисловості становив 0,6%.

Випуск продукції у **добувній** промисловості порівняно з січнем–квітнем 2011р. збільшився на 5,3%.

У **переробній** промисловості в січні–квітні 2012р. індекс промислової продукції становив 99,6%.

На підприємствах з *виробництва харчових продуктів та напоїв* випуск промислової продукції в січні–квітні 2012р. порівняно з січнем–квітнем 2011р. зменшився на 0,5%. Зменшився випуск борошна (на 3896 т), пряників і виробів аналогічних, печива солодкого, вафель (на 420 т), яловичини і телятини, свіжої (парної) чи охолодженої (на 326 т), свинини свіжої (парної) чи охолодженої (на 278 т), виробів ковбасних (на 228 т), горіхів, арахісу та іншого насіння, смаженого, солоного чи обробленого іншим способом (на 65 т), виробів макаронних без начинки, не підданих тепловому обробленню (на 52 т), виробів здобних (на 42 т), вершків жирністю більше 8%, риби копченої, включаючи філе, тістечок, виробів хлібобулочних, оселедців солоних, тортів, риби солоної, крім оселедців (на 25–1 т). Водночас зросло виробництво олії соняшникової нерафінованої на 14728 т, круп – на 1315 т, виробів кондитерських з цукру, включаючи білий шоколад без вмісту какао – на 173 т, напівфабрикатів м'ясних (включаючи з м'яса птиці) – на 29 т.

Випуск продукції у *легкій промисловості* порівняно з січнем–квітнем 2011р. зменшився на 34%, у тому числі у текстильному виробництві (на 43,2%), виробництві одягу; виробництві хутра та виробів з хутра (на 32,5%).

В *обробленні деревини та виробництві виробів з деревини* за січень–квітень 2012р. випуск промислової продукції збільшився на 1,9%.

На підприємствах із *виробництва паперової маси, паперу, картону та виробів із них* у січні–квітні 2012р. обсяг продукції зменшився на 10,8%, на *підприємствах поліграфічної діяльності* – на 0,6%.

У *хімічній та нафтохімічній промисловості* в січні–квітні 2012р. випуск промислової продукції збільшився на 0,1%, в т.ч. на підприємствах з виробництва основної хімічної продукції – на 14,7%, лаків та фарб – на 5,2%. Водночас обсяги виробництва зменшилися у фармацевтичному виробництві на 80%.

На підприємствах з виробництва *іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції в січні–квітні 2012р. зменшився на 6,2%, найбільше – на підприємствах з виробництва скла та виробів зі скла (на 76,9%), в обробленні декоративного та будівельного каменю (на 62%). Разом із цим

збільшення обсягів продукції спостерігалось у виробництві виробів з бетону, гіпсу та цементу (на 19,3%).

У *машинобудуванні* випуск промислової продукції в січні–квітні 2012р. порівняно з січнем–квітнем 2011р. зменшився на 10,7%, в т.ч. на підприємствах з виробництва верстатів – на 46,2%, машин та устаткування загального призначення – на 23,1%, механічного устаткування – на 1,9%, електророзподільної та контрольної апаратури – на 1,4%. Разом із цим збільшення обсягів продукції спостерігалось у виробництві машин та устаткування для сільського та лісового господарства на 0,6%.

На підприємствах з **виробництва електроенергії** обсяг продукції порівняно з січнем–квітнем 2011р. зменшився на 18,3%.

Сільське господарство

У січні–квітні 2012р. обсяг валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств (у постійних цінах 2010р.) склав, за розрахунками, 565,2 млн.грн. Виробництво сільськогосподарської продукції порівняно з відповідним періодом 2011р. збільшилось на 1,2%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 23,6%, господарствах населення – зменшилось на 5,2%.

Проведення весняно-польових робіт. Станом на 3 травня 2012р. усіма категоріями господарств області ярі культури (з урахуванням пересіву по загиблих озимих і багаторічних травах) посіяно на площі 564,3 тис. га, що на 6,2% більше ніж на 29 квітня 2011р., у т.ч. по ярому клину – на площі 538,1 тис.га, на 3% більше. Посіви ярих культур зросли у сільськогосподарських підприємствах 14 районів, значно – Бобринецького (в 1,8 раза), Онуфріївського (на 42,8% більше) та Устинівського (на 34,9% більше) районів.

Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) по ярому клину в усіх категоріях господарств посіяно на площі 120,2 тис.га, що на 18,4% менше порівняно з 29 квітня 2011р., з них ячменю – 103,9 тис.га (на 15,7% менше).

Порівняно з 29 квітня 2011р. посіяно більше сої на 13,6 тис.га (на 42,2%), кукурудзи на зерно – на 47,6 тис.га (на 41,9%), посаджено картоплі – на 53 га (на 0,2%), зменшилися посіви цукрових буряків (фабричних) на 1,6 тис.га (на 7,8%), соняшнику на зерно – на 15,4 тис.га (на 10,7%), кользи (ріпаку ярого) – на 143 га (на 18,2%), овочів – на 242 га (на 1,9%).

У структурі ярого клину зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) становили 22,3% (торік – 28,2%), кукурудза на зерно – 29,9% (21,7%), соняшник на зерно – 23,8% (27,5%), цукрові буряки (фабричні) – 3,5% (3,9%), картопля та овочі – 10,6% (10,9%) посівної площі.

За інформацією сільськогосподарських підприємств (крім малих), із 358,1 тис.га озимих на зерно і зелений корм, посіяних восени 2011р., у зимовий та весняний період загинуло 75,8 тис.га (21,2% до посіяного), у т.ч. озимих на зерно – 50,3 тис.га (16,9%).

Станом на 3 травня 2012р. під посіви ярих та для підживлення посівів озимих культур внесено 216,8 тис.ц мінеральних добрив або 30 кг на 1 га

удобреної та підживленої площі (на 29 квітня 2011р. – 254,6 тис.ц та 33,5 кг відповідно).

Тваринництво. Збільшення виробництва м'яса порівняно з січнем–квітнем 2011р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій в сільськогосподарських підприємствах (на 1,8 тис.т або в 1,5 раза). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 78,3% (у січні–квітні 2011р. – 71,3%), великої рогатої худоби – 19% (28,1%), птиці всіх видів – 2,3% (0,2%).

Обсяг вирощування худоби та птиці у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у січні–квітні 2012р. становив 6309,7 т, що в 1,5 р.б. ніж у січні–квітні 2011р., в т.ч. великої рогатої худоби – 1224,9 т (на 5,2% більше), свиней – 4947,2 т (в 1,6 р.б.), птиці – 99,7 т (на 35,3% більше). Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 112,3% (у січні–квітні 2011р. – 114,3%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 7,1% та становили 450 г, свиней – на 28,9% (352 г).

Загальні обсяги виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–квітні 2012р. збільшилися порівняно з січнем–квітнем 2011р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 10 районів, значно – Компаніївського (в 10,6 раза), Голованівського (в 1,9 раза), Новгородківського та Олександрівського (в 1,6 раза), Кіровоградського (в 1,5 раза) районів.

У січні–квітні 2012р. виробництво молока в усіх категоріях господарств порівняно з січнем–квітнем 2011р. зменшилося на 2% і склало 88,8 тис.т, у т.ч. в господарствах населення – на 4,4% (74,6 тис.т), сільськогосподарських підприємствах – зросло на 12,7% (14,2 тис.т).

Збільшилося виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 15 районів області, найбільш суттєво – Новгородківського (в 2 рази), Вільшанського (в 1,8 раза) та Олександрівського (на 37,3%). У той же час порівняно з січнем–квітнем 2011р. менше молока одержано сільськогосподарськими підприємствами Компаніївського (на 25,5%), Новомиргородського (на 23,3%) та Новоархангельського (на 14,2%) районів.

Порівняно з січнем–квітнем 2011р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) надій молока від однієї корови (по середньому поголів'ю) збільшився на 216 кг (на 19,4%) і становив 1331 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах Новгородківського (2096 кг), Знам'янського (2060 кг), Олександрівського (1847 кг), Олександрійського (1697 кг), Ульяновського (1616 кг), найнижча – Новоархангельського (682 кг), Маловисківського (715 кг), Компаніївського (749 кг), Бобринецького (844 кг), Світловодського (855 кг) та Устинівського (884 кг) районів.

Виробництво яєць у всіх категоріях господарств у січні–квітні 2012р. зросло на 0,7% порівняно з відповідним періодом 2011р. і склало 167,2 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 0,6% (79,4 млн.шт.), у господарствах населення – на 0,8% (87,8 млн.шт.).

Обсяги виробництва яєць порівняно з січнем–квітнем 2011р. збільшили сільськогосподарські підприємства (крім малих) 3 районів області з 10, які займалися цим видом діяльності – Компаніївського (в 3,8 раза), Світловодського (в 1,5 раза) та Петрівського (на 6,2%).

Несучість курей-несучок залишилась на рівні січня–квітня 2011р. та становила 112 яєць. Найвищих показників досягнуто сільськогосподарськими підприємствами Кіровоградського району (112 шт.).

Порівняно з 1 травня 2011р. в господарствах усіх категорій поголів'я великої рогатої худоби зменшилось на 3,8%, в т.ч. корів – на 4,1%, свиней – на 1,5%, птиці – на 2,4%; поголів'я овець та кіз – зросло на 3,7%.

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з показниками на 1 травня 2011р. зросло поголів'я свиней на 16,9%, овець та кіз – на 4,3%, поголів'я великої рогатої худоби, в т.ч. корів та птиці – зменшилось на 2,8%, 4,7% та 11,4% відповідно.

Найсуттєвіше зросло поголів'я свиней в Компаніївському (в 6,8 раза), Світловодському (в 1,6 раза); овець та кіз – в Олександрівському (в 2 рази), Добровеличківському (в 1,6 раза), Новомиргородському (в 1,5 раза) районах.

У господарствах населення зросло поголів'я овець та кіз на 3,9%, птиці – на 0,5%; поголів'я великої рогатої худоби скоротилось на 3,9%, в т.ч. корів – на 3,9%, свиней – на 13,3%.

Станом на 1 травня 2012р. в сільськогосподарських підприємствах області (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 39,6 тис.т корм.од, що на 33,7% більше ніж на 1 травня 2011р., в т.ч. концентрованих – 19 тис.т корм.од (на 24,6% більше). У розрахунку на 1 умовну голову великої худоби припадало по 4,7 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 2,2 ц корм.од (на 1 травня 2011р. відповідно 3,6 ц та 1,9 ц корм.од).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої сільськогосподарської продукції за січень–квітень 2012р. порівняно з січнем–квітнем 2011р. збільшився в 2 рази, що зумовлено збільшенням обсягів реалізації продукції рослинництва в 2,1 раза та продукції тваринництва – в 1,5 раза. Частка продукції рослинництва в загальній вартості реалізованої продукції склала 91,2%, тваринництва – 8,8% (у січні–квітні 2011р. – відповідно 88,6% та 11,4%).

Порівняно з січнем–квітнем 2011р. збільшили обсяги реалізації худоби та птиці сільськогосподарські підприємства 8 районів, з них значно – Кіровоградського (в 6 разів), Олександрівського (в 2,3 раза), Новомиргородського (в 1,7 раза), Голованівського та Новгородківського (в 1,5 раза) районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшено сільськогосподарськими підприємствами 16 районів, з них суттєво – Вільшанського (в 1,9 раза), Новгородківського (в 1,8 раза), Маловисківського (в 1,6 раза).

Продаж яєць збільшено сільськогосподарськими підприємствами 4 районів: Компаніївського (в 4 рази), Світловодського (в 1,5 рази), Петрівського (на 15,4%) та Кіровоградського (на 2,8%) районів.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами у січні–квітні 2012р. порівняно з відповідним періодом 2011р. знизились на 8,8%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 10,4%, продукцію тваринництва – зросли на 24,2%.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 травня 2012р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 746,1 тис.т зерна (на 33,1% більше проти 1 травня 2011р.), у т.ч. 365,4 тис.т пшениці, 79,5 тис.т ячменю, 264,3 тис.т кукурудзи, 2,4 тис.т жита. Безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 402,4 тис.т зерна (в 1,7 р.б.), в т.ч. 185,6 тис.т пшениці, 123,7 тис.т кукурудзи, 69,8 тис.т ячменю, 1,6 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 343,7 тис.т зерна (на 4,3% більше), в т.ч. зернозберігаючі – 276,9 тис.т (на 7,2% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 315,6 тис.т (на 12,9% більше порівняно з 1 травня 2011р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 96,3 тис.т (в 1,7 р.б.), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 219,3 тис.т (на 1,6% менше ніж за відповідний період 2011р.).

Будівельна діяльність

У січні–квітні 2012р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 105 млн.грн., що у порівнянних цінах на 0,5% більше ніж у відповідному періоді попереднього року.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились так: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 68,5% загального обсягу, решта – з капітального і поточного ремонту (25,1% та 6,4% відповідно).

На збільшення обсягів будівництва в січні–квітні 2012р. порівняно з січнем–квітнем 2011р. в основному вплинула робота підприємств, які займалися будівництвом будівель та установленням інженерного устаткування будівель та споруд. Обсяги робіт цих підприємств зросли на 3,9% та 10,3%, а питома вага в загальному обсязі будівництва становила 69% та 15,4% відповідно.

У січні–квітні 2012р. обсяги будівництва збільшили підприємства міст Світловодська, Кіровограда, Знам'янки, Олександрії, Новоукраїнського, Гайворонського, Петрівського, Новомиргородського, Бобринецького та Добровеличківського районів.

Скоротили обсяги будівництва порівняно з січнем–квітнем 2011р. підприємства Новоархангельського, Голованівського, Маловисківського, Долинського, Кіровоградського, Олександрівського районів. Скорочення обсягів

будівельних робіт пов'язано з відсутністю замовлень та недостатнім фінансуванням.

Будівельні підприємства Знам'янського, Компаніївського, Новгородківського, Олександрійського, Онуфріївського, Ульяновського та Устинівського районів будівельні роботи не виконували.

У січні–березні 2012р. забудовниками введено в експлуатацію 30,7 тис.м² загальної площі житла, що в 3,2 раза більше ніж у відповідному періоді попереднього року. У міських поселеннях, де збудовано 66,6% загального обсягу житла, житлове будівництво збільшилося в 2,5 раза, у сільській місцевості – в 6,9 раза.

Більше ніж у 2 рази зросли обсяги введеного житла в м.Світловодську, Олександрійському, Долинському, Знам'янському, Кіровоградському, Петрівському, Ульяновському, Новоукраїнському районах, скоротились – у м.Знам'янці (на 19,5%) та Новгородківському районі (на 87,6%).

У січні–березні 2012р. не вводились житлові будівлі у Вільшанському, Гайворонському, Добровеличківському та Маловисківському районах.

Найбільшу частку житла (84% або 25,8 тис.м²) введено в експлуатацію в одноквартирних будинках, 14,1% (4,3 тис.м²) – у будинках з двома та більше квартирами та 1,9% (0,6 тис.м²) – у гуртожитках.

У січні–березні 2012р. введено в експлуатацію 240 квартир. Серед збудованих квартир переважають трикімнатні (97 квартир або 40,4% до загальної кількості). Частка дво- та чотирикімнатних квартир становила по 22,1% (по 53 квартири), п'ятикімнатних – 8,8% (21), шестикімнатних і більше – 5,4% (13), однокімнатних – 1,2% (3 квартири).

У січні–березні 2012р. введено в експлуатацію 0,7 тис.м² дачних та садових будинків, що в 3,6 раза більше ніж за відповідний період попереднього року.

Серед інших об'єктів соціальної сфери введено в експлуатацію перинатальний центр на 60 ліжок та лікувально-діагностичний центр на 13 відвідувань за зміну у м.Кіровограді, дитячо-юнацький центр творчості школярів на 150 учнівських місць у м.Олександрії, дитячий будинок на 60 місць у с.Войнівка Олександрійського району та спортивний зал на 750 м² тренувальної площі в смт Олександрівка.

За рахунок коштів державного бюджету житлові будівлі та інші об'єкти соціальної сфери в експлуатацію не вводились.

У січні–березні 2012р. завершено будівництво та введено в експлуатацію 14,8 км ліній електропередачі, трансформаторні підстанції, 19,5 км місцевих трубопроводів для транспортування газу, 0,4 км місцевих водопровідних мереж, склади, складські площадки, магазини, адміністративні будівлі, церкву, автомобільно-газонаповнювальні компресорні станції, станцію технічного обслуговування легкових автомобілів, гаражі, мінікотельні, дільницю термічної утилізації промислових відходів та інші об'єкти.

Транспорт і зв'язок

У січні–квітні 2012р. підприємствами транспорту перевезено 3204,8 тис.т вантажів, що на 10,9% більше ніж у січні–квітні 2011р., вантажооборот збільшився на 3,5% і склав 9796 млн.ткм.

Залізницею у січні–квітні 2012р. перевезено 1889,7 тис.т вантажів, що на 12,5% більше ніж у січні–квітні 2011р. Збільшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: зерна і продуктів перемолю (у 2,1 раза), нафти та нафтопродуктів (у 1,6 раза), чорних металів (на 11,2%), разом з цим зменшилося – лісових вантажів (на 54,6%), брухту чорних металів (на 47,8%), кам'яного вугілля (на 12%) та будівельних вантажів (на 4,8%). Вантажооборот залізничного транспорту в січні–квітні 2012р. склав 9594 млн.ткм, що на 3,5% більше ніж у січні–квітні 2011р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–квітні 2012р. перевезено 1314,2 тис.т вантажів, що на 8,9% більше січня–квітня 2011р., вантажооборот збільшився на 4,5% і становив 201,6 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 77 дорожньо-транспортних пригод, що на 8,5% більше ніж у січні–квітні 2011р., внаслідок чого загинуло 25 осіб (у 2,3 р.б.), поранено 85 осіб (на 6,6% менше).

Авіаційним транспортом перевезено 0,9 тис.т вантажів, що на 34,1% менше ніж у січні–квітні 2011р., вантажооборот зменшився на 42,7% і становив 0,4 млн.ткм.

Всіма видами транспорту в січні–квітні 2012р. перевезено 29,4 млн. пасажирів, що на 13,6% менше ніж у січні–квітні 2011р., пасажирооборот зменшився на 3,3% і склав 416,1 млн.пас.км.

У січні–березні 2012р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 105 млн.грн., що на 2,9% менше ніж у січні–березні 2011р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (48%), поштового (14,2%), телефонного міського (13,1%) та комп'ютерного (10%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за січень–березень 2012р. склав 39,7 млн.грн., що на 4,6% менше ніж у січні–березні 2011р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 37,9% проти 38% у січні–березні 2011р.

Зовнішньоекономічна діяльність

Обсяг **експорту товарів** за січень–березень 2012р. становив 120,2 млн.дол. США, імпорту – 63,5 млн.дол.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 84 країн світу.

Обсяги експорту товарів до країн СНД становили 39,5% загального обсягу експорту, Європи – 25,8% (у т.ч. до країн Європейського Союзу – 25,1%), Азії – 19,7%, Африки – 14,6%, Америки – 0,4%.

Обсяги експортних операцій порівняно з січнем–березнем 2011р. збільшилися до країн Африки у 7,1 раза, Азії – в 1,4 раза, зменшилися – до країн Америки на 33,1%, СНД – на 12%.

У цілому область експортувала товари до 65 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснювались до Російської Федерації – 30,4 млн.дол. У звітному періоді серед партнерів-країн СНД найбільше зросли експортні поставки до Казахстану, серед країн ЄС – до Франції, Іспанії, серед інших країн – до Ірану, Ісламської Республіки, Кореї, Республіки, Ізраїлю. Водночас зменшилися поставки до Йорданії, Китаю, Нідерландів, Німеччини.

У січні–березні 2012р. з області було експортовано продуктів рослинного походження на суму 42,6 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 31,2 млн.дол. (з них механічних – на 28,8 млн.дол., електричних – на 2,4 млн.дол.), жирів та олії тваринного або рослинного походження – на 25,9 млн.дол., готових харчових продуктів – на 8,7 млн.дол., мінеральних продуктів – на 3,7 млн.дол., деревини і виробів з деревини – на 2,1 млн.дол., текстилю та виробів з текстилю – на 1,1 млн.дол.

Порівняно з січнем–березнем 2011р. збільшення експорту товарів відбулося за рахунок збільшення поставок продуктів рослинного походження, мінеральних продуктів, деревини і виробів з деревини. Водночас зменшилися обсяги експорту продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, текстильних матеріалів та текстильних виробів, жирів та олії тваринного або рослинного походження, готових харчових продуктів, механічних та електричних машин.

Імпорт товарів здійснювався з 56 країн-партнерів. У січні–березні 2012р. в область з країн СНД надійшло 8,5% усіх імпортованих товарів, інших країн світу – 91,5%, в т.ч. з країн ЄС – 46,4% (у січні–березні 2011р. відповідно 20,4%, 79,6% та 35,5%).

Імпортні поставки порівняно з січнем–березнем 2011р. зросли з Чехії, Індонезії, Бельгії, Румунії, Польщі, скоротилися – з Білорусі, Малайзії.

У січні–березні 2012р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 18,5 млн.дол., жирів та олії тваринного або рослинного походження – на 10,6 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів – на 7,5 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 7,2 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 5,5 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 4,8 млн.дол.

Порівняно з січнем–березнем 2011р. збільшення імпорту товарів відбулося за рахунок збільшення надходжень мінеральних продуктів, продуктів рослинного походження, недорогоцінних металів та виробів з них, машин, обладнання та механізмів. Водночас зменшилися обсяги імпорту текстильних матеріалів та текстильних виробів, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості.

За звітний період підприємства області не експортували давальницьку сировину і не отримували готову продукцію, що виготовлена з давальницької сировини.

Разом з цим в область надійшло іноземної давальницької сировини на суму 0,8 млн.дол. або 1,3% загального обсягу імпорту. Текстиль та вироби з текстилю становив 64,8% загального обсягу імпорту давальницької сировини, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 23,4%. Основним постачальником давальницької сировини була Німеччина.

Обсяг експорту готової продукції, що виготовлена з імпортованої давальницької сировини, склав 1,5 млн.дол. або 1,3% загального обсягу експорту області. У товарній структурі готової продукції на одяг текстильний припадало 71,2%, продукцію хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 28,8%.

Підприємства та організації області у січні–березні 2012р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з 51 країною світу.

За січень–березень 2012р. обсяг **експорту послуг** становив 4,2 млн.дол. і скоротився по відношенню до січня–березня 2011р. на 2,5%, імпорту – 1,5 млн.дол. і збільшився на 36,4%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 2,7 млн.дол.

У загальному обсязі експорту послуг частка транспортних послуг становила 96,7%, послуг в операціях з нерухомістю, здаванням під найм та послуг юридичним особам – 2,3%.

Порівняно з січнем–березнем 2011р. експорт послуг зменшився на 105,9 тис.дол., у т.ч. за рахунок зменшення обсягів транспортних послуг – на 80,7 тис.дол. (на 1,9%), послуг у сфері освіти – на 36,3 тис.дол. (на 48,2%). Одночасно збільшився обсяг наданих послуг в операціях з нерухомістю, здаванням під найм та послуг юридичним особам – на 11,3 тис.дол. (на 13,4%).

У структурі **імпорту послуг** основну частку складали послуги в операціях з нерухомістю, здаванням під найм та послуги юридичним особам – 41,1% загального обсягу імпорту послуг, послуги готелів і ресторанів – 26,2%, транспортні послуги – 19% (у січні–березні 2011р. відповідно 60,6%, 20%, 17,4%).

У звітному році спостерігалось збільшення обсягів імпорту послуг на 389,1 тис.дол. за рахунок збільшення обсягів послуг готелів і ресторанів – на 169,2 тис.дол. (в 1,8 раза), транспортних послуг – на 91,1 тис.дол. (на 48,8%), послуг в обробній промисловості – 30,9 тис.дол. (у 2,6 раза) та вперше отриманих послуг, пов'язаних з будівництвом та у сфері освіти на суму 84,6 тис.дол. і 65 тис.дол. відповідно.

Обсяги експортних операцій з країнами Європейського Союзу порівняно з січнем–березнем 2011р. зменшилися на 17,9% і становили 120,6 тис.дол. (2,9% загального обсягу експорту області). Імпорт послуг з цих країн збільшився на 19,3%, його обсяг склав 167,5 тис.дол. (11,5% загального обсягу імпорту області).

Найбільшим споживачем послуг були США (84,6% загального обсягу експорту послуг), крім того – Бангладеш (4%), Російська Федерація (2,5%), Норвегія (2,1%), Південна Африка (1,9%). Основними країнами-партнерами в імпорті послуг були США (37,5% загального обсягу імпорту послуг), Конго,

Демократична Республіка (12,2%), Російська Федерація (10,2%), Західна Сахара (9,2%).

У січні–березні 2012р. в економіку області іноземними інвесторами вкладено 14,6 млн.дол. **прямих інвестицій** (акціонерного капіталу), що в 7,6 раза більше надходжень у січні–березні 2011р. Із країн Європейського Союзу надійшло 96,7% загального обсягу прямих іноземних інвестицій, країн СНД – 0,2%, інших країн світу – 3,1%.

Приріст іноземного акціонерного капіталу, вкладеного в економіку області, з урахуванням утрат, курсової різниці становив 14,5 млн.дол.

У січні–березні 2012р. спостерігалось зростання обсягів капіталу нерезидентів з Великої Британії на 11,7 млн.дол., Кіпру – на 2,2 млн.дол., Віргінських Островів (Брит.) – на 0,4 млн.дол.

Приріст іноземного капіталу спостерігався на підприємствах торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку на суму 9,7 млн.дол., промисловості – 2,7 млн.дол. (з них переробної промисловості – 2,7 млн.дол.), в організаціях, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям – 2 млн.дол.

Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу), вкладених в економіку області, станом на 1 квітня 2012р. збільшився на 20% порівняно з початком 2012р. і становив 86,8 млн.дол. та в розрахунку на одиницю населення склав 86,9 дол.

За видами економічної діяльності найбільші обсяги інвестицій вкладені в підприємства промисловості – 32,9 млн.дол. (у т.ч. з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води – 16,3 млн.дол.), організації, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям – 17,8 млн.дол., підприємства торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 15,5 млн.дол., сільського господарства, мисливства, лісового господарства – 15,2 млн.дол.

Інвестори 32 країн світу вклали капітал в економіку області. Серед них провідні партнери: Велика Британія – 23,2 млн.дол., Кіпр – 22,7 млн.дол., Нідерланди – 19,5 млн.дол. На ці країни припало 75,3% загального обсягу прямих іноземних інвестицій. Інвесторами 17 країн Європейського Союзу внесено 82% загального обсягу інвестицій.

Найбільша частка (43,7%) іноземного капіталу зосереджена у м.Кіровограді – 37,9 млн.дол. Також значні обсяги іноземних інвестицій зосереджено у Кіровоградському – 19,6 млн.дол. (22,5%), Новомиргородському – 11,4 млн.дол. (13,1%) районах та м.Світловодську – 7,2 млн.дол. (8,3%).

Заборгованість українських підприємств за кредитами та позиками, торговими кредитами та іншими зобов'язаннями (борговими інструментами) перед прямими іноземними інвесторами на 1 квітня 2012р. становила 13,4 млн.дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу та боргових інструментів) на 1 квітня 2012р. становив 100,2 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з області в економіку країн світу, з урахуванням його курсової різниці, на 1 квітня 2012р. склав 91,3 тис.дол. і був спрямований у країни СНД та Азії.

Наукова та науково-технічна діяльність

У січні–березні 2012р. 11 організацій (підприємств) області виконували наукові та науково-технічні роботи, що на 8,3% менше ніж у 2011 році. Частка організацій, що виконували дослідження і розробки у галузі технічних наук становила 63,6%, сільськогосподарських – 27,3%, педагогічних – 9,1%.

У січні–березні 2012р. загальний обсяг наукових та науково-технічних робіт, виконаних власними силами наукових організацій, становив 7 млн.грн. Найбільша його частка (84,5%) припала на науково-технічні розробки (у січні–березні 2011р. – 81,3%).

Внутрішні витрати наукових організацій на виконання наукових та науково-технічних робіт склали 6,6 млн.грн., з яких 98,3% загальної суми припадало на внутрішні поточні витрати та 1,7% – на капітальні вкладення. За рахунок коштів держбюджету внутрішні витрати склали 0,8 млн.грн.

Чисельність працівників основної діяльності складала 417 осіб, з них 280 осіб (67,1%) працювало у підприємницькому секторі, 122 (29,3%) – державному, 15 (3,6%) – секторі вищої освіти. Науковою і науково-технічною діяльністю займалося 268 (64,3%) дослідників, 67 (16%) техніків, 55 (13,2%) осіб допоміжного персоналу та 27 (6,5%) інших працівників. Науковий ступінь доктора наук мали дві особи, кандидата наук – 23 особи.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках та фізичними особами-підприємцями) за січень–квітень 2012р. становив 3841 млн.грн., що на 16% більше обсягу січня–квітня попереднього року.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за цей період збільшився на 2,9% і становив 84,7 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за січень–квітень 2012р. склав 1790,8 млн.грн., що у порівнянних цінах на 16,2% більше обсягу січня–квітня 2011р.

Обсяг роздрібного товарообороту за квітень 2012р. склав 504,2 млн.грн., що у порівнянних цінах більше проти квітня 2011р. на 16,8%, березня 2012р. – на 7,9%.

Через мережу автозаправних станцій, що налічує 235 одиниць, у квітні 2012р. продано в роздріб світлих нафтопродуктів та газу на суму 121,9 млн.грн., з них бензину моторного – на 78,1 млн.грн., дизельного пального – на

28 млн.грн., газу скрапленого – на 11,4 млн.грн., газу стисненого – на 4,4 млн.грн. У натуральному вимірі реалізовано бензину моторного 5436,4 т, що на 4,4% більше ніж у квітні 2011р., дизельного пального – 2329,6 т (на 13%), газу скрапленого – 974,8 т (на 7,2%). Газу стисненого реалізовано 486,2 т, що на 35,3% менше, ніж у квітні 2011р.

У задоволенні потреб населення в товарах значне місце належить ринкам. За рахунок організованих ринків у січні–квітні 2012р. формувалось 27,9% загального обсягу продажу споживчих товарів. В обороті цих ринків частка продажу сільськогосподарських продуктів становила 42,8%.

Обсяг продажу сільськогосподарських продуктів на ринках м.Кіровограда, що обстежувалися, в січні–квітні 2012р. порівняно січнем–квітнем 2011р. збільшився на 2,2% при зростанні цін на 15,5%. При цьому продукти тваринництва подорожчали на 29,8%, їх продаж зменшився на 2,8%. Продаж продуктів рослинництва збільшився на 14% при зниженні цін на 22,1%.

У січні–квітні 2012р. порівняно з січнем–квітнем 2011р. зросли ціни практично на всі продукти тваринництва на 2,9–61,7%, в той же час продукти рослинництва подешевшали на 77,6–1,1%.

Реалізація послуг. За січень–квітень 2012р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 1105,9 млн.грн. Порівняно з січнем–квітнем 2011р. обсяг реалізованих послуг збільшився на 5,8%.

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 1026,1 млн.грн., що становило 92,8% загального обсягу реалізованих послуг (у січні–квітні 2011р. – на 900,2 млн.грн. та 94,7% відповідно).

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 152,6 млн.грн. та порівняно з січнем–квітнем 2011р. зменшився на 5% (у порівнянних цінах).

Податок на додану вартість за січень–квітень 2012р. становив 70,8 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 7,3 млн.грн. (за січень–квітень 2011р. – 62,1 млн.грн. та 6,1 млн.грн. відповідно).

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у квітні 2012р. порівняно з березнем становив 100,0%, з початку року – 100,4% (по Україні відповідно 100,0% та 100,7%).

На споживчому ринку в квітні п.р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизились на 0,3%. Найбільше (на 7,5%) подешевшали яйця. Знизились ціни на овочі (на 3,1%), з них цибуля ріпчаста – на 9,2%, картопля – на 7,3%, огірки – на 5,1%, капуста пекінська – на 4,3%, помідори – на 2,9%, буряк – на 1,9%, капуста білокачанна – на 1,3%, перець солодкий – на 1%. Разом з цим підвищились ціни на моркву та гриби, відповідно на 1% та 0,9%. На 4,2–0,4% подешевшали молоко, масло, олія, цукор, сир, м'який сир (творог), інші молочні продукти, рис, кисломолочна продукція, риба та продукти з риби. На 1,3% знизились в ціні продукти переробки зернових у т.ч. пшоно – на 4,8%, крупи перлові, ячні – на 1,8%, пластівці вівсяні – на 1,4%, борошно пшеничне – на 1,2%, крупи манні та гречані – на 1,1%, Разом з цим на

5,1–0,5% подорожчали сало, фрукти, м'ясо та м'ясопродукти, безалкогольні напої.

Зростання цін на алкогольні напої, тютюнові вироби на 0,9% зумовлене насамперед підвищенням цін на тютюнові вироби на 1,5%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 0,5% відбулося за рахунок подорожчання амбулаторних послуг на 1,9%.

Зростання цін на транспорт у цілому на 2,4% в основному відбулося за рахунок подорожчання палива та мастил на 5,2%. Крім того, зросла вартість перевезень залізничним (на 4,4%) та автодорожнім (на 1,1%) пасажирським транспортом.

За період з **початку року** продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 0,2%. Найбільше (на 18,2%) зросли ціни на фрукти. На 3,9–0,6% подорожчали яловичина і телятина, тваринні жири, овочі, безалкогольні напої, хліб, свинина, кондитерські вироби з цукру. Водночас суттєво (на 10,9%) знизилась ціна на цукор. На 7,8–0,6% стали дешевшими яйця, рис, молоко, олія, масло, продукти переробки зернових, інші молочні продукти, сир і м'який сир (творог), інші продукти харчування, харчовий лід і морозиво.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 2,5% за рахунок підвищення цін на тютюнові вироби на 3,8%, алкогольні напої – на 0,7%.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива знизилась на 0,1%, у т.ч. каналізація – на 15,6%, скраплений газ – на 11,6%. Разом з цим подорожчали водопостачання – на 7,6%, утримання та ремонт житла на 1,4%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 0,9% відбулося за рахунок подорожчання амбулаторних послуг на 2,5% та фармацевтичної продукції – на 1%.

Зростання цін на транспорт у цілому на 3,9% відбулося, головним чином, за рахунок подорожчання палива та мастил – на 7,8%, зростання вартості курсів водіїв – на 3,2%, плати за стоянку особистого транспорту – на 1,7%. Крім того, зросла вартість перевезень залізничним (на 4,4%) та автодорожнім (на 2,5%) пасажирським транспортом.

Підвищення цін у сфері відпочинку та культури на 0,1% зумовлене в основному зростанням цін на газети та періодичні видання на 8,3%, туристичні послуги – на 3,7%, послуги відпочинку і культури – на 1,5%.

Зростання цін у сфері освіти на 1,2% відбулося за рахунок підвищення плати за послуги закладів дошкільної та початкової освіти на 4,1%.

Доходи населення

За попередніми даними, номінальні **доходи населення** області за 2011р. становили 23134 млн.грн., що на 14,5% більше ніж у 2010р. Їх частка у загальному обсязі доходів по Україні склала 1,8%, що на рівні 2010р. Основними джерелами формування доходів населення області є заробітна плата (33,5% обсягу доходів) та соціальні допомоги (24,4%).

Наявний дохід, який може бути використаний населенням на придбання товарів та послуг, збільшився на 24,3%, а реальний наявний, визначений з урахуванням цінового фактора – на 6,2%.

Наявний дохід у розрахунку на одну особу в 2011р. становив 17712,2 грн., що на 14,9% більше ніж у 2010р.

Витрати населення у 2011р. становили 19902 млн.грн., з них 91,7% – на придбання товарів та послуг.

У січні–березні 2012р. **розмір середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2216 грн., що на 17,9% вище відповідного показника 2011р. та у 2,1 раза – розміру мінімальної заробітної плати (1073 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності.

Найвищий рівень оплати праці в січні–березні 2012р. спостерігався в діяльності транспорту, добувній промисловості та фінансовій діяльності, де заробітна плата працівників в 1,5–1,7 раза перевищила середній показник по області.

У сфері освіти, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям, надання комунальних та індивідуальних послуг, діяльності у сфері культури та спорту, будівництві, торгівлі, діяльності пошти та зв'язку, сільському господарстві, діяльності готелів та ресторанів, рибальстві, рибництві розмір заробітної плати працівників на 4,1%–47,5% нижчий від середнього по області.

У січні–березні 2012р. порівняно з січнем–березнем 2011р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати** найманих працівників на 15,8% (у січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. – на 9,9%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) упродовж січня–березня 2012р. зменшилась на 9,4% і на 1 квітня 2012р. становила 43,4 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок квітня 2012р. становив 9,1% фонду оплати праці, нарахованого за березень п.р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств за період з початку року зменшилась на 26,7% або на 3,3 млн.грн. і на 1 квітня 2012р. становила 9,1 млн.грн. або 20,9% загальної суми боргу.

З кожних 100 гривень, несплачених економічно активними підприємствами, 40,1 гривень заборгували своїм працівникам підприємства промисловості.

На початок квітня 2012р. вчасно не отримали заробітну плату 2,3 тис. осіб або 1,1% загальної кількості штатних працівників. Кожному з них не виплачено в середньому по 3910 гривень, що на 70% перевищує розмір середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за березень п.р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 квітня 2012р. становила 2,8 тис.грн.

Сума заборгованості з виплат працівникам у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності впродовж січня–березня 2012р. зменшилася на 20,7% і на 1 квітня 2012р. становила 222,7 тис.грн.

Сума невикраденої заробітної плати працівникам підприємств-банкрутів упродовж січня–березня 2012р. зменшилася на 1,3% і на початок квітня 2012р. становила 33,2 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (77,4%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2011р. та попередніх роках (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати порівняно з 1 січня 2012 р. зменшилася на 40,3% або на 0,7 млн.грн. і на 1 квітня 2012р. становила 1,1 млн.грн.

У січні–березні 2012р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 13474 сім'ї, з них у міській місцевості – 7155, сільській – 6319 сімей.

Призначені субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 2643 сім'ям, що становило 19,6% кількості сімей, які звернулися за наданням субсидії, з них у міській місцевості – 2405, сільській – 238 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–березні 2012р. склала 457,8 тис.грн., при цьому в міській місцевості цей показник становив 423,7 тис.грн., сільській – 34,1 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у березні 2012р. становив 172,7 грн. (у лютому 2012р. – 200,7 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–березні 2012р. нараховано коштів у сумі 21481,9 тис.грн., перераховано – 18073,2 тис.грн. (85,1% суми отриманих населенням субсидій).

У січні–березні 2012р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 7,4% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–березні 2012р. звернулося 11152 сім'ї, у т.ч. в міській місцевості – 4873, сільській – 6279 сімей.

Призначено субсидії 23 сім'ям (0,2% з числа тих, які звернулися), в т.ч. 7 сім'ям у міській місцевості та 16 сім'ям – у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 16 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 5 тис.грн., сільській – 11 тис.грн.

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–березні 2012р. отримали 333 сім'ї на суму 217,2 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 квітня 2012р. становила 5,4 тис.грн.

У січні–березні 2012р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 223,1 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення

боргів попередніх періодів, 187,2 млн.грн., що становило 83,9% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 квітня 2012р. склала 158,3 млн.грн., термін якої у лютому становив 2,1 місяця.

У березні 2012р. мали борг за 3 місяці та більше: з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 28,7% власників особових рахунків, за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 25,6%, газопостачання – 19,6%, вивезення побутових відходів – 12,3%, централізоване водопостачання та водовідведення – 10,6%.

Населенням області у березні 2012р. сплачено за **спожиту електроенергію** 23,6 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на початок квітня 2012р. становила 7,5 млн.грн.

Ринок праці

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, на 1 травня 2012р. становила 16,5 тис. осіб. За допомогою в працевлаштуванні до цієї установи в квітні п.р. звернулося 3,4 тис. незайнятих громадян проти 3 тис. осіб у березні 2012р. (у квітні 2011р. – 3,2 тис. осіб).

Офіційного статусу безробітних на зазначену дату набули 96% незайнятих громадян, із них 67,7% отримували допомогу по безробіттю.

Кількість зареєстрованих безробітних на 1 травня 2012р. становила 15,8 тис. осіб, що на 15,2% менше порівняно з 1 квітня 2012р.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області за квітень зменшився на 0,48 в.п. і на 1 травня 2012р. становив 2,67% населення працездатного віку.

Цей показник зменшився у сільській місцевості на 1,04 в.п. і становив 3,19%, у міських поселеннях – на 0,17 в.п. (2,38%).

Зменшення обсягів зареєстрованого безробіття на 1 травня спостерігалось в усіх містах та районах області.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, на кінець квітня 2012р. становила 1472 проти 1837 на кінець березня (на кінець квітня 2011р. – 1282 місця).

Навантаження незайнятого населення, яке перебувало на обліку державної служби зайнятості, на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) збільшилось з 10 осіб на 1 квітня п.р. до 11 осіб на 1 травня.

Серед міст та районів області зберігалася значна диференціація зазначеного показника: від 4 осіб у місті Знамянці та Кіровоградському районі до 43 осіб в Онуфріївському районі.

За сприяння державної служби зайнятості в квітні 2012р. працевлаштовано 4,7 тис. осіб проти 3,4 тис. осіб в березні (в квітні 2011р. – 4,3 тис. осіб). Серед працевлаштованих незайнятих осіб жінки становили 35,9%, молодь у віці до 35 років – 39%. Рівень працевлаштування незайнятих громадян порівняно з березнем п.р. зріс на 6,8 в.п. і в квітні становив 20,9%.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття в квітні 2012р. на допомогу по безробіттю було витрачено 12,1 млн.грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 13,7 тис. осіб. Розмір допомоги по безробіттю в середньому на одного безробітного становив 884,50 грн., що дорівнює 80,9% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1094 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 квітня 2012р., за оцінкою, становила 1000,5 тис. осіб.

За січень–березень 2012р. чисельність населення скоротилася на 1940 осіб або на 7,8 особи у розрахунку на 1000 жителів. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (1699 осіб) та міграційного (241 особа) скорочень населення.

Порівняно з січнем–березнем 2011р. обсяг природного скорочення зменшився на 120 осіб (на 6,6%). В області спостерігалось уповільнення природного скорочення населення з 7,3 до 6,8 особи на 1000 жителів.

Природне скорочення населення в січні–березні 2012р. зафіксовано у всіх районах області. Найнижчі його рівні спостерігались в Компаніївському (0,7‰) та Устинівському (1,8‰) районах, на території Кіровоградської міськради (3,5‰), найвищі – в Світловодському (18,4‰), Ульяновському (12,7‰) та Олександрівському (12,4‰) районах.

Порівняно з січнем–березнем 2011р. збільшилось число народжених на 130 дітей (на 4,9%), одночасно зареєстровано збільшення числа померлих на 10 осіб (на 0,2%).

Зростання народжуваності спостерігалось в 14 містах та районах, найбільше – в Знамянському (з 12,6‰ до 17‰), Долинському (з 10,4‰ до 13,9‰) та Новомиргородському (з 8,8 до 11,9‰) районах. Водночас скоротилась народжуваність у 11 містах та районах області, найбільше – в Новоукраїнському (з 10,6‰ до 9,6‰), Кіровоградському (з 12,3‰ до 11‰), та Онуфріївському (з 10,4‰ до 8,9‰) районах.

У січні–березні 2012р. рівень **смертності** населення в області проти відповідного періоду 2011р. зріс з 18 до 18,1 особи на 1000 жителів.

Зростання смертності спостерігалось в 13 районах області, найбільше – в Світловодському (з 25,6‰ до 29,4‰), Новоукраїнському (з 17,7‰ до 21,1‰) та Компаніївському (з 14,9‰ до 17,6‰) районах.

Рівень смертності коливався від 14,5‰ на території Кіровоградської міськради до 29,4‰ в Світловодському районі.

Кількість померлих у перинатальному періоді впродовж січня–березня 2012р. становила 28 дітей: зареєстровано 20 випадків мертвонароджень (за відповідний період 2011р. – 21) та 8 дітей у віці 0–6 днів (у січні–березні 2011р. – 12 дітей).

У віці до 1 року у січні–березні 2012р. померло 24 дитини (у січні–березні 2011р. – 29 дітей).

Основними причинами смерті дітей віком до 1 року були окремі стани, що виникають у перинатальному періоді, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії, зовнішні причини.

Структура причин смерті населення в січні–березні 2012р. порівняно з відповідним періодом 2011р. майже не змінилась. Перше місце посідають хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – зовнішні причини захворюваності та смертності.

У січні–березні 2012р. **міграційне скорочення** населення становило 0,96 особи в розрахунку на 1000 жителів (у січні–березні 2011р. – 0,51 особи). Порівняно з відповідним періодом 2011р. зменшилось число прибулих на постійне проживання в область (з 12,52 до 10,99 особи) та вибулих (з 13,03 до 11,95 особи на 1000 жителів).

Більшість міграційних процесів відбувалась у межах України, включаючи міграцію в межах області.

У міждержавній міграції 93,8% числа прибулих в область становили іммігранти з країн СНД. Серед вибулих 62,2% виїхали до країн СНД і 37,8% – до інших країн.

Міграційний приріст населення в січні–березні 2012р. зафіксовано в 12 районах та містах області. Його рівень був найвищим на території Онуфріївського (6,78‰), Кіровоградського (2,68‰) та Бобринецького (1,81‰) районів. Поряд з цим в 10 районах та містах спостерігалось міграційне скорочення населення, найвищим воно було на території Знам'янської міськради (7,74‰), у Добровеличківському (7,08‰), Ульяновському (4,92‰) та Знам'янському (4,17‰) районах.

Охорона навколишнього природного середовища

За попередніми даними у 2011р. у повітряний басейн області від стаціонарних джерел забруднення підприємств та організацій надійшло 15,2 тис.т забруднюючих речовин, що на 0,4 тис.т (на 2,8%) більше ніж у 2010р.

У середньому від діяльності одного підприємства у повітря надійшло 66,3 т забруднюючих речовин. У розрахунку на 1 км² припадає 617,3 кг викидів забруднюючих речовин, на одну особу – 15,1 кг.

У 2011р. найбільше викинуто в атмосферне повітря оксиду вуглецю (31,7%), речовин у вигляді суспендованих твердих частинок (22,6%), метану (14,7%), сполук азоту (13,1%).

Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин викиди метану та оксиду азоту, які належать до парникових газів, склали 2,3 тис.т або 15,1% загального обсягу по області. Крім того, в атмосферу надійшло 961,2 тис.т діоксиду вуглецю, який також має парникову дію.

Основними забруднювачами довкілля області є підприємства переробної промисловості (49,5% загального обсягу забруднюючих речовин), транспорту та зв'язку (22,3%), добувної промисловості (13%).

Найбільший обсяг викидів забруднюючих речовин області надійшов в атмосферне повітря від підприємств м.Кіровограда (16,3%), Голованівського (34%), Світловодського (8,9%), Олександрівського (7,5%), Петрівського (6,5%) та Компаніївського (4,8%) районів.

Протягом 2011р. витрати підприємств, організацій та установ області на охорону навколишнього природного середовища склали 60,7 млн.грн., з них витрати на охорону навколишнього природного середовища, пов'язані з експлуатацією та обслуговуванням засобів природоохоронного призначення, склали 53,3 млн.грн. або 87,8%, інвестиції в основний капітал, направлені на будівництво і реконструкцію природоохоронних об'єктів, придбання обладнання для реалізації заходів екологічного спрямування – 7,4 млн.грн. або 12,2%.

Найбільша частка витрат на охорону навколишнього природного середовища зосереджена у підприємствах, які здійснюють виробництво та розподілення електроенергії, газу та води (58% загального обсягу витрат), надання санітарних послуг, прибирання сміття та знищення відходів (12,1%).

Протягом 2011р. підприємствами, організаціями, установами області нараховано 4 млн.грн. екологічного податку, фактично сплачено – 4,1 млн.грн., що становило 102,5% загальної суми нарахованого податку, тоді як у 2010р. цей показник складав 78,6%.

Криміногенна ситуація

За повідомленням органів внутрішніх справ та прокуратури протягом січня–квітня 2012р. зареєстровано 4017 злочинів (без урахування злочинів, зареєстрованих податковою міліцією), що на 77 злочинів (на 1,9%) менше ніж у відповідному періоді 2011р., серед яких 42% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 73,2% становили злочини проти власності, 7,8% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 4,2% – проти життя та здоров'я особи, 3,7% – у сфері службової діяльності, 2,4% – проти громадського порядку та моральності, 2,1% – проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 2% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Протягом січня–квітня 2012р. скоєно 28 умисних вбивств та замахів на вбивство, що на 33,3% більше ніж у відповідному періоді 2011р., 31 умисне тяжке тілесне ушкодження, 4 згвалтування та замахів на згвалтування (відповідно на 3,1% та 55,6% менше порівняно із січнем–квітнем 2011р.).

Кількість крадіжок (2590), грабежів (133) та розбоїв (23) порівняно із відповідним періодом 2011р. зменшилась відповідно на 5,1%, 11,9% та 25,8%, проте кількість шахрайств (147) збільшилась на 27,8%. За січень–квітень 2012р. зареєстровано 24 випадки хабарництва.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–квітень 2012р. становила 2959 осіб (на 2,5% більше ніж у січні–квітні 2011р.), з числа яких 1179 – жінки, 431 – пенсіонер, 89 – неповнолітні та 38 осіб – діти до 14 років. Найбільша

кількість потерпілих від крадіжок – 2206 осіб (74,6%), серед яких жінки – 920 осіб (41,7%). Від злочинних діянь загинула 41 особа, з числа яких 43,9% було вбито.

Серед виявлених осіб (1501), які вчинили злочини, 736 осіб раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких 56,1% мають незняту або непогашену судимість, 25,6% вчинили злочин у групі, 23,5% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння; 12,1% – жінки, 8,3% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 42,5%.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області